

KIIRTÖS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Pilíška Slovač tentoraz plesala v Ostrihome

Ostrihomská slovenská národnostná samospráva 3. februára usporiadala v priestoroch Gymnázia Kataríny Dobóovej Regionálny fašiangový bál Pilíšskych Slovákov. Záštitu nad podujatím prevzal primátor mesta Adam Hernádi.

Po regionálnej hymne V tých Pilíšskych dúbavách sa vyše 350 host'om prvá prihovorela predsedníčka Ostrihomskej slovenskej národnostnej samosprávy Marta Papučeková. „Veľmi

sme sa tešili na tento deň. Bolo pre nás vlani naozaj veľkým prekvapením, že naše mesto má česť zorganizovať ples pilíšskych Slovákov. Od prvej chvíle sme chceli nájsť také miesto v Ostrihome, kde môžeme spolu oslavovať v jednom priestore. Našli sme si ho tu, v gymnáziu. Pripravili sme pre vás aj darček, kľúčenkú, ktorú sme vám odovzdali pri vchode. Na jednej strane je viditeľný huťanský kostol a na druhej patrón cestovateľ'ov, svätý Krištof, aby nad vami na každej ceste bdela jeho ochranná ruka," vítala hostí po slovensky. Pozdravné slová do maďarčiny pretlmočil podpredseda slovenskej samosprávy Ákos Glück.

Viceprimátor Ostrihomu Peter Alberti vo svojom príhovore vyzdvihol, že pilíšku hymnu môže za svoju pokladať každý, kto žije v tomto regióne, bohatom na prírodné krásy, kultúrne hodnoty a

staviteľské skvosty. „V tejto oblasti je najväčší počet slovenských národnostných komunít v Maďarsku. Viac storočí tu spolu žijeme. Za ten čas sa členovia slovenských komunít stali súčasťou

maďarskej spoločnosti, ale úspešne si zachovali svoju národnostnú identitu. Je medzi nami veľmi silný vzťah, ale oveľa silnejšie je puto medzi dedinkami. Slovenské samosprávy a občianske združenia robia všetko preto, aby pilíške obce boli

neustále v kontakte a nezanikli ich tradície," povedal P. Alberti. Zároveň vyjadril radosť z toho, že prvé mesto v Maďarsku, Ostrihom, môže byť miestom tohtoročného plesu.

Predsedníčka Celoštátnej slovenskej samosprávy v Maďarsku Alžbeta Hollerová Račková vo svojom príhovore poznamenala, že v jej kalendári je Ples pilíšskych Slovákov prvé väčšie podujatie v tomto roku. „Ani sme si nevšimli a prešiel jeden celý volebný cyklus. Bol výrazne poznačený pandémiou koronavírusu, ktorá nás naučila aspoň jedno: treba sa tešiť z každej spoločnej príležitosti, možnosti stretnúť sa. [...] Som rada, že v 30. roku systému národnostných samospráv sme v takej lokalite, kde slovenská samospráva má mladých členov. V uplynulom období získali veľa skúseností, stali sa organickou súčasťou života Hute a úspešne

realizovali na konci obdobia pandémie jedno veľké celoštátne podujatie, Stretnutie ekumenických cirkevných zborov," pripomenula A. Hollerová Račková.

Po pozdravných slovách hlavného sponzora, ktoré sprostredkovala Marta T. Horváthová, sa prihovarila aj predsedníčka Združenia pílišských Slovákov Marta Demjénová. „Je dobré vidieť, že sme sa zišli v takom hojnom počte. Radostný je pocit, že už vyrástla jedna mladá generácia, ktorá pokračuje v našich tradíciách, a je taká šikovná, že vie usporiadať takéto krásne podujatie," konštatovala. Predsedníčka následne pozvala prítomných na dve akcie. Prvé ani nie je podujatie, ide skôr o stretnutia s názvom Nostalgický klub, ktoré sa konajú v mlynskom Stredisku pílišských Slovákov, a sú pre milovníkov slovenských piesní a muziky. Druhé podujatie Združenia bude Výstup na Píliš a Memoriál Juraja Migaša 18. mája.

V prvom kultúrnom bloku vystúpil huťanský Ženský spevokol, ktorý je hádam najmladšou formáciou medzi Slovákami v Maďarsku. Založili ho vlani, a jeho speváčky svoje prvé vystúpenie venovali huťanskému Páviemu krúžku, ktorého členovia sedeli v hľadisku a pyšne sa pozerali na svoje nasledovníčky. V druhom bloku vystúpil Santovský slovenský národnostný folklórny spolok Stuzka – Pántlika. Javisko obsadili tanečníci pod vedením Ireny Kotróczovej a Ildiky Kollárovej a tiež členovia Pávieho krúžku zo Santova pod vedením Terézie Kováčovej. Spreádzala ich dychová kapela Santovská nálada Jozefa Széplakiho.

Tohtoročnou novinkou bol večerný kvíz o Huti. Každá dedina okrem domácich, dovedna 10 obcí, dostala na papieri otázky a cez prestávku pod vedením predsedov slovenských samospráv mala

za úlohu vyplniť test, ktorý zostavila bývalá učiteľka v Huti Ida Kuncziusová. Všetky podpílišske slovenské samosprávy jej miestnohistorickú knihu dostali do daru. Kvízové otázky sa týkali huťanských zemepisných hodnôt, histórie Pavlínov, ale nechýbali ani o Pávom krúžku, či o škole. Na zodpovedanie 27 otázok vyhradili organizátori polhodinu. Prvenstvo si odniesol Kestúc. Na poslednom mieste sa umiestnila skupina zo Senváclavu. Ani ona však neobišla naprázdno. Ostrihomská slovenská národnostná samospráva jej členov pozvala na Deň dediny s vierou, že si tak doplnia svoje vedomosti o Huti.

Pred losovaním tomboly z čarovného klobúka vytiahli aj miesto konania budúročného fašiangového bálu. Bude ním Pílišska Čaba.

„Veľa sme pracovali, aby sa tento bál podaril čo najlepšie. Neustále sme hľadali sponzorov, napokon sa nám podarilo vyzbierať až 250 darčiekov do tomboly. Medzi nimi najhodnotnejšie boli rôzne poukážky a bicykel. Veľmi som vdáčná, že z Hute sme mali veľký tím mladých ľudí, ktorí svoj voľný čas venovali tomu, aby nám pomohli v organizovaní. Ďakujem osudu, že pred piatimi rokmi moja cesta viedla do Hute, lebo som tu spoznala veľmi vzácne osoby. Zvlášť ďakujem Rozálii Fridvalszkej Farkasovej a jej manželovi Ladislavovi, Kristíne Szücsiovej, Rite a Kristiánovi Ujpestiovcom za nezištnú pomoc," zhodnotila M. Papučeková s tým, že tanečný parket 23. ročníka Regionálneho fašiangového bálu Pílišských Slovákov nebol ani na chvíľu prázdny. Hostia sa zabávali na slovenské-maďarské ľudové melódie v podaní Santovskej nálady do skorého rána.

(ar-luno.hu)

Foto: Imrich Fuhl

A pilisi szlovákok Esztergomban báloztak

2024. február 3-án az Esztergomi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat az esztergomi Dobó Katalin Gimnázium helyiségeiben rendezte meg a Pilisi Szlovákok Regionális Farsangi Bálját. A rendezvény a város polgármestere, Hernádi Ádám védnöksége alatt zajlott. A kétnyelvű Pilisi himnusz elhangzása után elsőként Papucsek Márta, az Esztergomi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat

elnöke szólta a több mint 350 vendéghez. "Nagyon vártuk már ezt a napot. Tavaly igazán nagy meglepetés volt számunkra, hogy városunkat érte a megtiszteltetés, hogy megrendezhessük a pilisi szlovákok bálját. Az első pillanattól kezdve szerettünk volna egy olyan helyet találni Esztergomban, ahol egy térben ünnepelhetünk együtt. Itt, a gimnáziumban találtuk meg.

Készítettünk nektek egy kis ajándékot, egy kulcstartót, amit a bejáratnál adtunk át. Az egyik oldalon látható a pilisszentléleki templom, a másikon pedig az utazók védőszentje, Szent Kristóf, hogy az ő védő keze vigyázzon rátok minden utatokon..." - köszöntötte Papucsek Márta szlovákul a vendégeket. Glück Ákos, a szlovák önkormányzat alelnöke magyarra fordította a köszöntőket.

Alberti Péter, Esztergom alpolgármestere beszédében hangsúlyozta, hogy a Pilis himnuszát mindenki himnuszának tekintheti, aki ebben a természeti szépségekben, kulturális értékekben és építészeti kincsekben gazdag térségben él. "Ezen a területen él a legtöbb szlovák nemzetiségű közösség Magyarországon. Évszázadok óta együtt élünk itt. Ez idő alatt a szlovák közösségek tagjai a magyar társadalom részévé váltak, de sikeresen megőrizték nemzeti identitásukat. Nagyon szoros a kapcsolat közöttünk, de a falvak közötti kötelék sokkal erősebb. A szlovák önkormányzatok és a polgári társulások mindent megtesznek azért, hogy a Pilis falvakkal folyamatosan kapcsolatban maradjon, és hogy hagyományaik ne vesszenek el" - mondta Alberti Péter. Örömet fejezte ki, hogy Magyarország első városa, Esztergom lehetett az ideai bál helyszíne.

Hollerné Rackó Erzsébet, a Magyarországi Szlovákok Országos Önkormányzatának elnöke beszédében megjegyezte, hogy a Pilisi Szlovák Bál az első nagyobb esemény az ideai naptárában. "Észre sem vettük, és máris eltelt egy teljes választási ciklus. Ezt a koronavírus-járvány jellemezte, amely legalább egy dologra megtanított bennünket: minden közös alkalmat, az összefogás lehetőségét ki kell használni. Örülök, hogy az országos önkormányzati rendszer 30. évében olyan helyen vagyunk, ahol a szlovák önkormányzatnak fiatal tagjai vannak. Az elmúlt időszakban rengeteg tapasztalatot szereztek, szerves részévé váltak Huta életének, és sikeresen megvalósítottak egy nagy országos rendezvényt, az Ökumenikus Egyházak Találkozóját a járványos időszak végén" - emlékezett vissza Hollerné Rackó Erzsébet.

A főszponzor üdvözlő szavai után, amelyeket Marta T. Horvátné T. Márta, és Demjénné Marta, a Pilisi Szlovákok Szövetségének elnöke is felszólalt. - "Jó látni, hogy ilyen nagy számban gyűltünk

össze. Örömteli érzés, hogy már felnőtt egy fiatal generáció, amely folytatja a hagyományainkat és olyan ügyes, hogy ilyen szép rendezvényt tud szervezni"

- jelentette ki.

Az elnök ezután két rendezvényre invitálta, a jelenlévőket. Az első nem is rendezvény, inkább a Nostalgia Klub nevű találkozóra, amely a Pilisi Szlovákok Malom Központjában kerül megrendezésre, és a szlovák dalok, és zene szerelmeseinek szól. Az egyesület második rendezvénye a május 18-i Pilisszántó és a Juraj Migas-emléktúra lesz.

Az első kulturális blokkban a Hutai Asszonykórus lépett fel, amely valószínűleg a legfiatalabb formáció a magyarországi szlovákok között. Tavalay alakult, és énekesei első fellépésüket a Hutáni Pávakörnek szentelték, amelynek tagjai a nézőtérrel ülve büszkén nézték híveiket. A második blokkban a szatmárnémeti Stuzka - Pántlika szlovák nemzeti folklórcsoport lépett fel. A színpadon táncosok léptek fel Irena Kotróczová és Ildika Kollárová vezetésével, valamint a szántói Pávakör tagjai Kovács Terézia vezetésével. Őket Jozef Széplaki Pilisszántói fúvószenekara kísérte.

Az ideai év újdonsága egy esti kvíz volt Hutaról. Minden település, a helyi településeken kívül, összesen 10 falu, papíron kapott kérdéseket, és a szünetben a szlovákiai községek elnökeinek vezetésével kellett kitölteniük a Kunczius Ida, egykori pilisszentléleki tanítónő által összeállított kvízt. Az ő helytörténeti könyvét minden pilis alatti szlovákiai község megkapta ajándékba. A kvízkérdések Pilisszentlélek - huta földrajzi értékekről, Pavlínov történetéről szóltak, de volt benne valami a Páva-gyűrűről vagy az iskoláról is.

A szervezők fél órát szántak a 27 kérdés megválaszolására. Az első díjat, Kestölc kapta.

Az előző találkozón első helyen végzett Pilisszentlászló, idén az utolsó helyezett lett. Azonban még ő sem jött el üres kézzel. Az Esztergomi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat abban a hitben hívta meg tagjait a falunapra, hogy kiegészítik a Hutáról szerzett ismereteiket.

A tombolasorsolás előtt a jövő évi farsangi bál helyszínét is kihúzták a varázskalapból. Ez Pilícsaba lett lesz.

"Keményen dolgoztunk azon, hogy ez a tombola a lehető legjobb legyen. Folyamatosan szponzorokat kerestünk, és végül sikerült 250 ajándékot összegyűjtenünk a tombolára. Ezek közül a legértékesebbek különböző utalványok és egy kerékpár voltak. Nagyon hálás vagyok, hogy volt

egy nagyszerű csapatunk a hutai fiatalokból, akik a szabadidejüket áldozták arra, hogy segítsenek nekünk a szervezésben. Köszönöm a sorsnak, hogy öt évvel ezelőtt Hutába vezetett az utam, mert itt nagyon értékes embereket ismertem meg. Külön köszönöm Fridvalszka Farkasová Rozália és férje, Ladislav, Kristina Szücsiová, Rita és Krisztián Ujpesti önzetlen segítségét" - mondta Papucsek Márta, hozzátéve, hogy a 23.- ik alkalommal megrendezett Pilisszántói Szlovákok Regionális Fasiangi Báljának táncterme egy pillanatra sem volt üres. A vendégeket szlovák-magyar népdalok szórakoztatták a „Santovska” zenekar hangulata által előadott szlovák-magyar népdalokra egészen kora reggelig.

Fordította: F R

Fogyatkozunk

Ismét gyászol Pilisszentlászló lakosságba Vanyák Zoltán halálával ismét apadt létszáma a falualapító családok utódjainak létszáma. Halálával a példaértékű korrekt szolid, és szorgalmas életet élők létszáma is csökkent. Zoltán barátunk, kinek elődei apai ágon még a 1848 Szabadságharc előtt 1836 – ban érkeztek ide a Pilis hegység legmagasabban fekvő községébe alig töltötte be a 68. esztendőt, mikor az Úr magához szólította.

Élete munkaidejének jelentős meghatározó részét a közeli kiskovácsiban lévő kórházban töltötte összesen 44 éven át, járt mindig igen pontos időrendben dolgozni, illetve szolgálni a betegek érdekében. Humánus önként vállalt feladatát lelki gazdagságára való tekintettel, mindig a betegek érdekeit helyezve előtérbe, és példaértékűen teljesítette. Humánus munkája mellett több mint két évtizedet dolgozott a falunkat körbeölelő erdőben. Ezt a fizikailag is megterhelő munkát is nagy akkurátussal végezte, hiszen nagyon kedvelte a természetet.

Nagyon korán szinte alig 17 éves korában megismerkedett Magdikával, akivel kétévi udvarlást követően 1975 február 1. házasságot kötöttek. Példaértékű

házasságukból két fiúgyermekük született Zoltán és Gábor. Ezt követően érkezett a három leány unoka Dorka, Kíra, Lilla, és a fiú unoka Kristóf.

Kedves feleségével, Magdival szinte félévszázadot éltek boldog meghitt házasságban. A Szentendrén élő nővérével és annak családjával igen jó kapcsolatot ápoltak.

Zoltán munkaszeretetére jellemző, hogy nyugdíjba vonulását követően is, amíg engedte egészsége

rendszeresen dolgozott. Egész életén át, még betegségében is a család nagyon fontos, meghatározó tényező volt a számára. Ezt támassza alá az a tény is, hogy kedvenc hobbját a horgászat is unokái és családja körében gyakorolta leginkább a maróti öbölben. Az utolsó éveit megnehezítette a betegsége.

Hosszú ideig, kitartóan küzdött ellene, míg betegsége le nem győzte őt.

A temetés idejében, a szokásos a februári hideg ellenére, az időjárás kegyes volt hozzánk, akik gyalog, vagy kocsival érkeztünk a templomdombon lévő temetőnkbe. Sok ismerős, rokon kísérte őt végső nyughelyére.

Zoltán barátunk keresztényhez méltó katolikus életet élt. Temetése Fajcsák Tibor atya szép búcsúztató beszédével a Római katolikus szertartás szerint történt.

Kedves Zoltán! Küzdelmes életed, és türelemmel viselt betegséged után nyugodjál békében! Legyen Neked könnyű az áldott pilisi föld, melyet annyira megszerettél. A gyászoló család és kedves felesége nevében engedjék meg kedves olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik elkísérték Őt utolsó útjára a pilisszentlászlói temetőben.

Számunkra Te sohasem leszel halott

Örökké élni fogsz mint a csillagok

Drága jó szívét, két dolgos kezét

Áld meg Atyám.

S mi köszönjük, hogy ő lehetett a mi

Édesapánk

F R

Csodálatos tempó Közösségi Turisztikai Központ

A tavalyi nyári pangást követően, új vállalkozóval és alvállalkozóival a téli évszak ellenére csodálatos tempóval folytatódott községünk minden idők legkomolyabb – legnagyobb építkezésének a kivitelezése. Amennyiben az előbbi „vállalkozói gárda” ilyen komolyan vette volna elvállalt feladatát, akkor nem is hangzott volna olyan illuzórikusnak polgármesterünk azon kijelentése, mely szerint a szokásos idős napja rendezvény már az új létesítménybe kerül megtartásra. Az építkezéshez, főleg az ilyen nagy volumenű mint a futbalpályánk melletti, közösségi és turisztikai központ, több alvállalkozóra van szükség. Éppen ezért tudvalevő főleg napjainkban, hogy minden vállalkozó azon van, hogy dolgozóinak folyamatosan tudjon munkát adni. Ennek meg természetes vonzata, hogy nem tud ott lenni, mikor már éppen neki állhatna az elvállalt munkának. Amennyiben csak egy-két hetet késik, addig a fővállalkozó, csak bosszankodhat, mert mást nem tehet, hiszen az

allvállalkozói szerződésben, vagy annak mellékletében már bele van foglalva, hogy az értesítéstől számított 8, vagy 15 napon belül köteles elkezdni az elvállalt részmunkát. Az ügyesen kötött szerződésben a határidő is úgy szól, hogy a befejezési határidőn túli 15 munkanap kötbérmentes. (Ez már életidőben cca.: kettő + három hét) egy hónap.

Az utóbbi két – három hónapban szinte rendszeresen ténykedem az építkezéssel szemben lévő telkemen. Ebből kifolyólag, minden alvállalkozóval, de az alkalmazottakkal is sikerült jó kapcsolatot teremtenem. Így tudtam meg, hogy igen messziről utaznak – utaztak naponta. Nagyon korán, a hajnali órákban kellnek, hogy hét óra tájban minimum kétórás útontöltött idővel itt lehessenek. Munkavégeztével ismét kétórás útidővel kerülnek otthonukba.

Visszatérően az építkezésre, annyit tudok mondani, illetve írni, hogy az utóbbi mintegy háromhónapos intervallumban amióta szinte

naponta a szembe lévő telken tevékenykedem, szinte nem volt olyan nap, hogy legalább egy

alkalommal, de volt, amikor többször is ne láttam volna az építkezésen polgármesterünket. Hétvégeken minden esetben a jegyző asszonyunk is megismeri az építkezést.

A fentiekhez, csak annyit szeretnék hozzáfűzni, illetve kérdést feltenni:

- Nekünk helybeli adófizető, tehát régi elnevezéssel „Virilis” polgároknak, nem mindegy mikor lesz kész egy olyan beruházás, ami nem az adózott pénzünkből növeli falunk gazdagságát, de valakinek-valakiknek köszönhetően ismét gazdagodott lakóhelyünk.

Franyó Rudolf építőmester

Tibor atya elmélkedéseiből

A bibliából sem kell mindent szó szerint venni!

...Vajon ha szó szerint vennénk Jézus parancsát, hogy ha megbotránkoztat a jobb kezünk, vágjuk le, melyikünknek volna meg mind a két keze? Jézus Krisztus nem inflatilis keresztényeket, nem fundamentalista egyházat akart és nem azt várja, hogy a bibliában leirtakat szó szerint értsük, hanem hogy vegyük halálosan komolyan, annak tudatában, hogy az üdvösségünk múlik rajta.

Vértanúság

...Sokan talán azt gondoljuk, hogy a mi mindennapi életünknek semmi köze a vértanúsághoz. Ez bizony nagy tévedés! Életünk hajója azért ringatózhat most olyan békésen a nyugalom kikötőjében, mert a mélyben behorgonyoztunk a keresztségkor tett ígéretbe: ellene mondunk a sátánnak, minden cselekedetének, minden pompájának, s a „hiszek” szóval Krisztusba kapaszkodunk. Amennyiben ez a döntés jelen van életünkben, az kisugárzik mindennapjainkra is.

Bölcs mondásaiból

„Isten nem ígért nekünk könnyű utazást, de megígérte, hogy biztonságban utazhatunk.”
(William C. Miller)

„A kedvesség olyan nyelv, melyet a süket is meghall, s a néma is megért.” (Seneca)

„Áldott az a befolyás, melyet az igaz, szerető emberi lélek gyakorol embertársára.”
(George Elliot)

„Nagyobb megtiszteltetés, ha bíznak benned, mint az, ha szeretnek.” (George McDonald)

„Légy kedves, hiszen mindenki nehéz harcot vív, akivel csak találkozol.” (John Watson)

„Ha hálátlan valaki, az az ő hibája, ám ha nem adok, az az enyém.” (Seneca)

„Az őszinteség a bölcsesség könyvének első fejezete.” (Thomas Jefferson)

„Ha semmit sem szólunk, azzal gyakran a legtöbbet mondjuk.” (Emily Dickinson)

„A boldogság: jó egészség, és rossz emlékezőtehetség.” (Ingrid Bergmann)

„A kedves szavak lehetnek rövidek, és könnyen kimondhatók, de visszhangjuk végtelen.”
(Teréz anya)

Egyszemélyes Önkormányzat?

Érdemes eljárni a képviselő testületi ülésekre. Ott tegnap kiderült, hogy 2024. július 05, 06, 07-én kerül Pilisszentlászlón megrendezésre a Szentlászló települések találkozója. A program költségét több mint 6 millió forintban határozta meg a Polgármester, mely összeg valamiért nem szerepel az aznapi ülésen elfogadott 2024. évi Önkormányzati költségvetésben. Olyan homályos magyarázatot adott a Polgármester az által elővezetett 6 milliós költségre, hogy még egy igazi vásott pénzügyi szakember is csak pislogott volna. Közben elmondta a Polgármester, hogy a gyermeknap költsége 800.000,- Ft, mely szintén nem szerepel az éves költségvetésben. A Mikulás napi gyermekrendezvényt a szociális keret terhére tervezték be, mely szintén nem jelenik meg sehol. Az, hogy miért nem jelennek meg egy előre tervezhető programok és azok költségvetései, az érthetetlen. Az is érthetetlen, hogy miért vállal előzetes kötelezettséget a Polgármester egy költségvetésben nem szereplő programra melyet be kell fizetni a nem létező, majdan megszavazandó költségvetésből. Hogy miért kell, ezt tenni arról van véleményem, de azt inkább megtartom magamnak. A polgárórság támogatására vonatkozó módosított önkormányzati képviselő által előterjesztett igényt ebben az évben is elvetette a Polgármester, s a szavazás is igen különösrre sikeredett, mely végén a Polgármester szavazata

döntött. (Az igényelt összeg a polgármester egyhavi illetményének a feléről szólt) Gondolom, hogy nem gondolta át, - vagy ha átgondolta - akkor megint csak kérdések merültek fel bennem az idei rendezvények biztosításával kapcsolatban is. Lehet, hogy a Szentlászlói napok biztonságára nem gondolt, s elfelejthette azt is, hogy az elmúlt évben egy települési rendezvényen ellopták egy gyermek több mint 70000,- Ft-os kerékpárját. De hát ez van.

Annak örülök, hogy lesz egy több települést megmozgató és Pilisszentlászló hírét messzire vivő rendezvény. De az egész szervezése úgy tűnik továbbra is falu lakosainak kizárásával – a szűk kör kivételével – történik, rájuk csak a munka és az adakozás marad.

dr. Schweickhardt Gotthilf

Egy pillanatra visszatérnék a keddi Önkormányzati ülésre

Ott a Polgármester a Tölgyfa utcával kapcsolatos mondanivalója során azt vettem észre, hogy eléggé gyenge az érdekvérvényesítő képesség. Nem beszélgetésre kell hívni, hanem a lakosság érdekeit kell képviselni. Az építkezésről azért lett a Tölgyfa utca átfúrva, mert a csapadékvizet a szemben lévő magánterületre vezeti rá. A mellette lévő telek is elég erőteljesen meg lett rongálva. Szóval nemcsak az arra közlekedőket veszélyezteti, hanem magántulajdont is. Mellékelek egy- két fényképet a jelenlegi állapotról. Április végéig végre a Tölgyfa utca aszfaltburkolat nélküli része kijavításra és aszfalt burkolattal ellátottan kerül átadásra. Kérdés továbbra is az, hogy az ilyen tulajdonos viselkedése

nem veszélyezteti-e annak állagát. Mivel a Tölgyfa utca azon része sem rendelkezik megfelelő alappal, ezért forgalomszervezéssel meg kellene oldani a 3,5 tonna ösztömegű gépjárművek forgalmának korlátozását. Ez mondom mindazért, mert a Tölgyfa utca 76 előtt a burkolat már megint közvetlen balesetveszélyt jelent, s az Utca elején is a burkolat olyan állapotú, hogy az arra közlekedő jármű az ott parkolók miatt bármikor az árokba csúszhat.

Szóval megoldást is adtam, csak végre meg kell hallgatni az ott lakók és a falu szavát.

dr. Schweickhardt Gotthilf

Kátyúzás

Lassan itt az ideje annak, hogy a falu útjainak rendbetétele megtörténjen. Az, hogy évek óta a Béke utca ilyen állapotba került, az azt jelenti, hogy nincs olyan tervezés, mely előtérbe helyezné a faluban megoldandó valós gondjait. Az, hogy a Sportpályán lévő építkezés fontosabb, mint a falu útjainak rendbe tétele az elgondolkozató. Nem tudni, hogy ki az aki azt az építkezést folytatja, de mindenesetre ha elkészül, akkor valaki nyerni fog az üzleten. Az, hogy a kialakítandó létesítmény üzemeltetését ki fogja végezni, az ma még előttünk titok, de biztos már megvan a megoldás. Az, hogy nincs tervszerűség az utak fenntartásában, azt a jelenlegi állapotok bizonyítják. Ismét vissza kell térnem a Tölgyfa utcára, mint a második számú problémára. Az, hogy a Vis Maior keretből áprilisban megújítják a jelenleg burkolat nélküli

szakaszt, s az burkolatot kap, az csak az egyik fele a kérdésnek. Mellékelek néhány fényképet, mely a szilárd burkolattal ellátott út állapotát mutatják. A kettő veszélyes helyből az egyiket nem is olyan régen hozták helyre. A helyreállítás minőségét nem akarom értékelni.

A tények azt bizonyítják, hogy ebben az utcában a lakosok érdekében forgalomszervezési kérdéseket kellene megoldani azért, hogy ne menjen tönkre az új burkolat, illetve a régi szakaszok is sokáig bírják még a terhelést.

Nem utolsó sorban az utat rongáló körülmények megszüntetése és hatékony kezelése szükséges, nemcsak a jelenlegi építkező miatt, hanem azért, hogy a később építkezők véletlenül se okozzanak hasonló problémát.

dr. Schwaickhardt Gotthilf

V Kettők

Robert Fico első útja Prágába vezetett. Ami példaértékű a félmillió emberáldozatot követelő délszláv háboru tükrében. Második útja viszont már Budapestre. „99% - ban azonosak a nézeteink“. Mondta Orbán Viktor a találkozó után. A szlovákok is segítik a déli határvédelmünket.

Ahogy mi is segítjük Szerbia déli határának a védelmét (az osztrákokkal együtt). Szlovákiával azonosak az életveszélyes kihívásaink is. Migráció, gender, háború. Ezért vállt – vállalva kell egymás mellett, harcolni a pusztá létünkért.

Losonci Miklós

Tereza tér

Tereza Néni, piliszentlászlói család sarja, aki gyerekkorában balesetet szenvedett, ezáltal sántult meg. Szüleit korán elveszítette, így egyedül lakott a ma zsargonos kifejezéssel nevét viselő "Tereza"

téren. Az 1947 Szlovákiába való kitelepültekkel hagyta el szülőfaluját. Előtte viszont felkereste szüleit, és megkérte édesanyját, hogy vigye el őt lovaskocsival a Pilisszentkereszt fölött lévő szentkúthoz. (Édesanyám Szeifert Róza pilisszentkeresztien született). Édesanyám teljesítette Tereza néni kívánságát és befogta Sárga névre hallgató lovunkat a vasráfos kerekű kocsira, majd eleget tett Tereza néni kérésének. Azt hogy az akkori Csehszlovákia melyik részére került nem tudom.

Az itt maradt telek a kicsi házikóval a helyi Tanács vb. (végrehajtó bizottság) tulajdonába került. Annak lebontásával alakult ki később a Petőfi tér. Tereza néni gyerekkori balesete miatt sántított.

Ezért a gonoszabb fajtából való egyének (ezek nem érdemlik meg az emberek kifejezést) rendszeresen gúnyt űztek szegényekből. Azt hogy hol és mikor

hagyta el ezt a számára bizony oly kegyetlen világot, nincs tudomásom.

F R

Zomrel ľudový básnik Anton Drevenka

„Svoje spomienky chcem zachovať pre moju užšiu rodinu. Jednoducho sa snažím vzdať česť ľudskosti a práci, ako aj zveľadiť moju užšiu domovinu, Pilíšku Čabu, zvečniť jej okolie i dianie v ňom. Slovenčina tu pomaly končí. Tí starší, ktorí ju ovládajú, pomaly vymierajú, a mladí už po slovensky nehovoria...“

10. januára 2024 nás po krátkej chorobe navždy opustila emblematická osobnosť pilíšskych Slovákov, ľudový básnik, jedinečný tvorca viac tisíc vo svojej rodnej slovenčine písaných, ako aj maďarských básní, Anton Drevenka. Narodil sa r. 1929 v chudobnej slovenskej želiarskej rodine v Pilíšskej Čabe. Jeho otec skoro zomrel, mal dvoch súrodencov. Základné vzdelanie získal vo svojej rodnej obci.

Za strojného zámočníka sa vyučil v Budapešti, neskôr v Ostrihome skončil odborné učilište banícke. Niekoľko rokov pôsobil ako pohraničník, potom pracoval na viacerých miestach ako vedúci pracovnej čaty. Žil v Pilíšskej Čabe.

Poézii sa pravidelnejšie začal venovať až po odchode do dôchodku. V jeho veršoch sa odráža úcta a láska k ľuďom a ich práci, ako aj vrelý vzťah k rodnému kraju. Ako sám napísal o svojej tvorbe, písal preto, aby objavil a tlmočil čo najviac krás života. Anton Drevenka patril medzi najaktívnejších členov, zakladateľov miestnej organizácie Zväzu Slovákov v Maďarsku, bol nositeľom titulu Čestný občan Pilíšskej Čaby. Bol spoluautorom literárnej antológie pilíšskych slovenských autorov Pod Pilíšom – tam je náš svet (2008). Jeho prvá samostatná básnická zbierka vyšla v roku 2006, ďalšie v roku 2021, a to hneď tri hrubé zväzky s celkovým počtom 1286 knižných strán. Podľa znalcov slovenského písomníctva v Maďarsku básnickú tvorbu Antona Drevenku môžeme vnímať aj ako „pokračovanie snažení tzv. slovenských ľudových „písmakov“ z tej našej väčšej Čaby na Dolniakoch z prvej polovice minulého storočia“. Podľa nášho, žiaľ, už tiež

nebohého slovenského aktivistu v Pilíšskej Čabe Júliusa Kučeru: „Anton Drevenka síce nie je Sándor Petőfi ani Attila József, ale aj to dobre vieme, že on je náš a teda pre nás je predsa len tak trocha S. Petőfim a A. Józsefom“.

Z vyznania Antona Drevenku pre týždenník Slovákov v Maďarsku v roku 2019: „Svoje spomienky chcem zachovať pre moju užšiu rodinu. Jednoducho sa snažím vzdať česť ľudskosti a práci, ako aj zveľadiť moju užšiu domovinu, Pilíšku Čabu, zvečniť jej okolie i dianie v ňom. Slovenčina tu pomaly končí. Tí starší, ktorí ju ovládajú, pomaly vymierajú, a mladí už po slovensky nehovoria. Ani ja nepoznám pravopis, lebo som nemal možnosť chodiť do slovenskej školy a tak som sa ho nemal kde naučiť. Dávnejšie tu žilo asi dvesto Slovákov, medzi sebou sme hovorili po slovensky. Slovenský jazyk sa tu začal vytrácať v dôsledku veľkej asimilácie, ale aj presídľovacej akcie po druhej svetovej vojne.“

Posledná rozlúčka s Antonom Drevenkom bude 19. januára 2024 o 15. hodine na pilíškočabianskom cintoríne.

Česť jeho pamiatke!

Meghalt Drevenka Antal népi költőnk

„Saját emlékeimet meg akarom őrizni, a túlélő családomnak. Egyértelműen abbahagyom nemzetiségi kultúránkért folytatott munkásságomat, Piliscsabán. Szlovákság itt lassan befelyeződik. Azok az idősebbek, akik bírják, lassan kihálnak, a fiatalok viszont szlovákul már nem beszélnek...”

2024. január 10. rövid betegség után örökké elhagyott a szlovák anyanyelvünket őrző népi költőnk, aki egyéni szerzője több mint ezer saját szlovák anyanyelvű, és magyar írásnak. Született 1929. szegény vaskereskedői családban Piliscsabán. Édesapja korán meghalt, két testvére volt. Alapműveltségét szülőfalujában szerezte.

Géplakatos mesterséget Budapesten tanulta, később Esztergomban elvégezte a bányászati szakiskolát. Néhány évet karbantartóként dolgozott. Később több helyen, mint csoportvezető dolgozott. Piliscsabán élt. Költészetnek igazából nyugdíjba vonulását követően hódolt. Verseiben kifejeződik tisztelete és szeretete az embereknek, és munkájuknak, úgy, mint forró szeretete környezetének. Ahogy saját maga is megírta, azért írt, hogy felelevenítse és tolmácsolja az élet szépségét. Drevenka Antal a legaktívabb emberekhez tartozott, a helyi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat vezetői között. Munkásságáért megkapta Piliscsaba díszpolgára címet.

Társszerzője volt a pilisi antológia szlovák irodalmi gyűjteménynek.

Magyarországi szlovák szerzők, Pilis alatt ott a mi világunk (2008). Saját első versgyűjteménye 2006, második 2021 mely 1286 oldalasra sikeredett. Drevenka Antalt, együtt emlegethetjük a szintén néhai Kucsera György irodalmárunkat. Említést érdemel Drevenka Antal a magyarországi szlovákságunk hetilapjában 2019 évben megjelent cikke:

..“Saját emlékeimet akarom megőrizni a túlélő családnak – családoknak. Egyértelműen tiszteletemet kívánom kifejezni Piliscsabának, és a környékbéli szlovák településeknek.

Szlovákságunk itt lassan megszűnik. Azok az

idősebbek, akik bírják, szlovák nyelvet, , lassan kihálnak, a fiatalok viszont már nem beszélnek. Én sem ismerem igazából a helyesírást, mert nem volt lehetőségem járni szlovák iskolába, ezért nem volt ahol megtanuljam. Régebben lakott itt kétszáznál is több szlovák. Egymás között szlovákul beszélünk. A szlovák nyelv itt kezdett eltűnedezni. A mostani asszimiláció nagyrészt a második világháborút követően történt lakosságcsere által kezdődött.

Utolsó búcsúztatása Drevenka Antalnak 2024. január 19. 15 órakor történt a piliscsabai temetőben.

F R

Mily Rudko!

Velmi pekne ďakujem za najnovšie číslo, s ktorým si ma poriadne prekvapil, keď som si uvidel v ňom vianočnú poviedku. Vďaka! Vďaka! Dúfam, že aj napriek tomu, že je to trošku smutné čítanie, bude sa páčiť aj Senváclavčanom.

Rudko, aj na tomto čísle si si poriadne zapracoval, gratulujem Ti. Zvlášť Ti patrí uznanie za článok

„A szlovák nép gazdagsága”. Len takto ďalej!!!
Želám Ti mnoho síl do budúcnosti, ďalšie pracovné úspechy a hlavne to najdôležitejšie - dobré zdravie!

So srdečným pozdravom: Zolo.

Kedves Rudkó!

Nagyon szépen köszönöm, a legújabb számba, melyben rendesen megleptél, mikor megláttam benne a karácsonyi elbeszélésemet. Köszönet! Köszönet! Gondolom, annak ellenére, hogy egy kicsit szomorkás olvasmány, tetszeni fog a szentlászlaiaknak is. Rudkó, ebben a számban is

rendesen megdolgoztál, gratulálok Néked, a „Szlovák nép gazdagsága” írásodért. Csak így tovább! Kivánok Néked sok erőt a jövőben, a munkásságodhoz, és főleg a legfontosabbat – jó egészséget! Szívvelyes üdvözléssel: Zoltán.

Nem „a nép szolgája“!...

...ahogy magát nevezi Zelenszki, hanem a nép szolgálja őt“. Ki be mászkál az amerikai Fehér Házba zöld gatyában és fekete pulóverben, és követelődzik, miközben „a népe“ elpusztul. A lövészárkokban. A háború előtt az ukránok háromezer orosz nemzetiségűt öltek meg. Majd ezt követően NATO tagok akartak lenni.

Ezt Putyin nem engedhette. Az EU tagságukat nem ellenezte, mondván, hogy ha bejutnak az EU azonnal szétesik. Még csak döngetik az EU kapuit, de az unió már ettől is végveszélybe került. Össze akar dőlni, az ukránok miatt.

Losonci Miklós

Sorozatlövők

Ilyen fegyvereket tarthatott legálisan egy prágai „bölcész“. Ha ilyenek a „bölcsek“, akkor jobb a tudatlanság. „Beáta ignorancia“. Szépség nem tudás. A Beáta ugyanis nem boldogat, hanem szépségeset jelent. Miért lövöldöznek civilek sorozatlövő fegyverekkel? Azért mert legálisan

megszerezhetik! Mert van „tömegpusztító“ fegyverekkel lehet elkövetni! Mi ebben az „érthetetlen“? Maximum egylövetűt civileknek (A tabletta kipusztulást okoz mert van.)

Losonci Miklós

Polgárőr értekezlet 2024.02.24.

Ezen a napon az Országos Polgárőr Szövetség több megye polgárőrei, valamint az érintett települések körzeti megbízottai részére közös tanácskozást tartott. A tanácskozáson az OPSZ elnöke, valamint az ORFK Rendészeti Főkapitány-helyettese, s az egyes szakterületek szakértői is felszólaltak. A tanácskozáson a rendőrség és a polgárőrség kapcsolat és feladatrendszerre került terítékre.

A polgárőrség számára a feladatai pontosítása és az új feladatok meghatározása történt meg. Első feladat továbbra is a járőrözés és a település lakossága körében való megjelenés. Új feladatként jelentkezik az illegális hulladéklerakók felderítése. A személyes megbeszélések során a polgármesterek és a polgárőrsegek kapcsolata is szóba került. Egyesületünk részéről az értekezleten Dr. Schweickhardt Gotthilf egyesületi titkár vett részt.

„Bár a rendőrség és a polgárőrség törvényileg együttműködésre kötelezett, ez nem valamiféle kényszer, sokkal inkább baráti szövetség a közös cél, az egyre jobb közbiztonság megteremtése érdekében.” mondta Dr. Túrós András OPSZ elnöke.

Mihics József

*Kérjük, válaszában hivatkozzon
ügyiratszámunkra és ügyintézőinkre!*

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
2509 Esztergom, Strázsa-hegy ☒ 1525 Budapest, Pf. 86.
Ügyfélfogadás: 1121 Budapest, Költő utca 21.
Tel.: 1/391-4610 Fax: 1/200-1168
E-mail: dinpi@dinpi.hu www.dunaipoly.hu
Hivatal rövid neve: DINPI, KRID: 711100335

Üi.sz.: DINPI/242-0/2024.

Tárgy: A Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes
Tűzoltó Egyesülettel 2023. évben történt
együttműködés értékelése, köszönetnyilvánítás

Ü.int.: Fehér Balázs

Hiv. szám: -

Melléklet: -

Mihics József

elnök úr részére

Franyó Rudolf

elnökhelyettes úr részére

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Elnökhelyettes Úr!

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület – a korábbi évekhez hasonlóan – a 2023. évet is sikeres együttműködésben zárta.

Együttműködésünk különleges jelentőségét adja, hogy Pilisszentlászló Község teljes kül- és belterülete országos jelentőségű védett természeti terület, a Duna-Ipoly Nemzeti Park része. Fentiekén túl a település külterülete európai közösségi jelentőségű természetmegőrzési terület (Natura 2000 hálózat) részét is képezi. A település természeti értékek tekintetében különösen gazdag.

Együttműködésünket az Egyesület és a DINPI Természetvédelmi Őrszolgálat részvételével közös járőrszolgálatok ellátásával erősítettük, melynek Mihics József elnök úr állandó résztvevője volt, de az Egyesület több tagja is gyakran kivette részét a feladatból.

A közös szolgálatok során illegális tevékenységeket tártunk fel, lakossági közérdekű bejelentéseket vizsgáltunk ki, tárgyalásokat, helyszíni egyeztetéseket folytattunk, védett fajok és egyéb természeti értékek felkutatására irányuló terepmunkákat végeztünk.

Ez úton is köszönjük a természet megőrzéséért folytatott munkánkhoz kapott segítséget! Bízunk benne, hogy az Igazgatóság és a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület együttműködése a jövőben is töretlen marad.

Budapest, 2024. január 15.

Üdvözlettel:

Selmeczi-Kovács Ádám igazgató
megbízásából

Halász Antal
általános igazgatóhelyettes

Kapják:

1. Címzett email: polgarorseg@pilisszentlaszlo.hu
2. Irattár

LVA

Füstbe ment terv

45 éve azért költöztem Tótfalu onnan kapta a nevét, Tahitófaluba, hogy hogy „Tulajdonosa“ a Zichy megtanuljak szlovákul (a család vot. Horvát felmenőkkel, lengyel után). Tahí nevű akiket annó tótoknak neveztek. Az összes többi nem pravoszláv helység Horvátországban is szlávval. van. A középkorban talán onnét települtek ide horvát szőlőművelők.

Losonci Miklós

Tótfalui római katolikus templom

A mesterséges intelligencia...

...feltalálása előtt meg kellene állítani a természetes bunkóság invázióját.

Losonci Miklós

Vadászat

Erdeink hajdanában bővelkedtek szarvasban, őzben, vaddisznóban és a legkülönbözőbb apróvadban.

Nagyvadak téli etetését a megfelelő helyekre felállított etetők feltöltésével segítették. A sikeres vadászatot magaslesek felállításával, és az erdei ösvények, gyalogutak tisztításával segítették. Az asszonyok kapával szedték le a harasztot, sarjait a vadászösvényekről, így biztosítva zajtalan közeledését a vadászoknak. Hordták lovaskocsival, szánkóval is a vadászokat.

A muflonokon kívül, amelyeket a múlt század derekán telepítettek, minden erdeinkben élő állat őshonos. Elődeink a vadászatban ténylegesen nem vettek részt. Csupán mint hajtók, etetők, magaslesek építésében, a vadászok fuvarozásában, vadak etetésében, és egyéb kisegítő munkálatokban voltak jelen.

Környékünk erdei a középkorban is bővelkedtek a vadakban. Bizonyítékerre az is, hogy az egyetlen magyar alapítású pálos szerzetesrend az itt lévő vadászházat kapta ajándékba kolostoralapítás céljából IV. Béla királytól. (A pilisi erdőségben az

egyik felett, másik a ciszterci kolostor helyén Pilisszentkereszten volt.)

Visegrád közelségéből adódóan, minden bizonnyal vadásztak itt királyaink, vagy királyi előkelőségek is, hiszen különben nem építették volna meg a jelenlegi templom helyén vadászházukat. Erre való tekintettel pálosaink letelepedése után is járhattak, és megszállhattak itt királyaink, hiszen Károly Róbert itt kötött békét Csák Mátéval.

Régi írások említést tesznek arról, hogy Hunyadi János Visegrádon való tartózkodása alkalmával

vadászott a pilisi hegyekben. Ezt valószínűsíti a pánosok feljegyzése, amely szerint Szilágyi Erzsébet Sződön malmot ajándékozott az itteni pánosoknak.

Az újabb korban Horthy Miklós rendszeresen járt kíséretével erdeinkbe vadászni. Erre utal a Szabadságforrás és Paprét közötti út mellett lévő Horthy garázs elnevezés, de az idősebbek elbeszélése is.

Történt az egyik vadászata alkalmával, hogy fia István még siheder korában elcsatangolt környezetétől, eltévedt és egy helybéli idősebb rőzszeszedő asszonnal találkozott, aki visszakisérte édesapjához, akitől 5 pengőt kapott ajándékba. Nagy pénz volt az akkoriban. (Ez valóban

megtörtént eset ugyanis nagymamám volt az, és gyerekkoromban többen is megerősítették ezt az esetet.)

Községünk szőlőseinél volt vadászháza a kor híres autóversenyzőjének, és sportemberének Delmár Walternak (övék volt a pepita taxi, amit később államosítottak.)

Itt bérelt vadászterületén saját vadórt tartott, akinek feladata volt többek között a szomszédos erdőben lévő vadak saját területére való bevetése...

Elődeink nem rendelkeztek vadászti engedéllyel, de azért nem szűkölködtek a vadhúsban. Nagyon jól ismerték a csapdakészítés fortélyait. Figyelembe véve az akkori bőséges vadállományt sokszor lehetett élményük a hurokba akadt vad által.

A jelenlegi csekély vadállomány miatt kevésbé lenne sikerélményük,

a csapdaállítóknak, Talán inkább az engedéllyel rendelkezők próbálkoznak orvul, bejelentés nélkül elejteni zsákmányukat. Így talán nagyobb a sikerélmény.

Nos, ahogy mondani szokás: - „Akinek nem inge ne vegye magára“

F R

Hello Pilis Trail terepfutás

Embert próbáló futóverseny - január 27.

Polgárőrségünket előzetesen a verseny szervezői megkeresték és felkérték a verseny biztosítására. A biztosításban egyesületünk öt fővel vett részt. Tevékenységünket előzetesen a PVMRFK

Szentendrei Rendőrkapitányság felé jeleztük. A reggel 8.00 órakor kezdődő versenyen a Szentendre – Pilisszentlászló közötti közúti szakaszán a futók biztonságára ügyeltünk. Ezen a szakaszon 70 induló volt, melynek pihenő és frissítő állomása Pilisszentlászlón a Béke utcai sportpályánál lett kialakítva. A ránk bízott területreszen a verseny biztonságosan befejeződött. A futás a télies, szeles időjárás ellenére a polgárőreink összehangolt csapatmunkájának köszönhetően balesetmentesen és sikeresen lezajlott.

A versenyzők, valamint a rendezvény szervezői megköszönték tevékenységünket.

Fotó: Gyetvai Szabina

Pilisszentlászló, 2024. január 27.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Közös erdőjárás a település biztonságáért

A 2024.02.23 nap folyamán polgárőrségünk és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság örkerület vezetőjével közös szolgálatot láttunk el.

A délelőtt folyamán Fehér Balázssal, a településünk környező erdő részeit jártuk be. Ezzel a közös szolgálattal nemcsak a DINPI által az erdőkben végzett munkához kapcsolódó előírások betartásának ellenőrzése történt meg.

Az erdő turisták által látogatott részeinek ellenőrzése a polgárőrség tagjainak önkéntes természetvédelmi őri feladatai végzését is jelentette.

Fakitermelések ellenőrzése és a polgárőrség jelenléte hozzájárult a falopások megelőzéséhez.

Fotó: dr. Schweickhardt Gotthilf
Pilisszentlászló, 2024. február 23.

Sorozás

16 évesen soroztak először. Reggel 8 kor levetkőztettek minket anyaszült meztelenre és „estig” vizsgágtak. Azért, ruhátlanuúl, hogy el ne szökessünk, és tesztelték velem a stressztűrő képességünket is. Aki nem jelent meg azt a rendőrök behozták. Volt aki előre éhségstrájkolt, hogy alkalmatlan legyen. Póruul járt. Naponta oltogatták utána talán cukros vízzel, hogy felhizlalják. Egyik barátunk megsúgta az orvosnak, hogy ágybavizelő, de a szokásos megértő „kincstári” választ kapta: „Teljesen együtt érzek veled, én is az vagyok”. A második sorozás egy év mmúlva ugyan így zajlott, majd 19 évesen be is vonultam. A laktanyában minden századnál lehetett csokit venni, de zöldséget és gyümölcsöt a menzán sem adtak. Minden fogam killyukadt, és leszerelésig cukorbeteg voltam. Minden szúnyogcsípésem elmérgesedett. Minden karcolásom elgennyesedett. Leszerelés után hónapokig csak zöldséget ettem, amiből azonnal elmúlt a cukorbetegségem Reggel 6 – tól este 10 – ig bakkancsban kellett legyünk. A 40 C. – os nyári kánikulában is. „EZ ÁLLATKÍNZÁS”. (Januárban 3 éjszakát szabadban aludtunk)

A szentendrei Kő-hegynél lakó barátom nem lett katona, mert a postás nem volt hajlandó gyalogolni

a behívó levelével. Sőt gyalog még a rendőrök sem voltak hajlandók elmenni érte. Statisztikailag a budapestiek 63 % - át kimentették a kapcsolataik a katonai szolgálat alól. Miközben a szabolcsiaknak csak 3% - át. Ezalatt két (2) év volt a katonakötelességi idő, de a határőröknél még plusz három hónap. 25- en „éltünk” egy szobában. Ekkor váltam örökre emberkerülővé. Két idegen légióból hazatértem ismertem meg pár évtizede. Az egyiknek még ott 25 éves korában meg kellett operálni a szívét, a másikkal pedig üldözési mániája volt. A mai laktanyák legénységének fele „leányság”. Szuper! Csakhogy a fiúk között vannak copfosok, a lányok között pedig kopaszok. Ebből mi már kimaradtunk. Mai „veteránok”. A laktanya minden egyéne külön – külön teljesen normálisan élhetett volna, de megvett primőröket hazavitték a tisztok vagy megették a tisztai étkezdében. Mi viszont ettük helyettük a zsíros tésztákat. Külön – külön az Európai Unió országai is csodálatosak, de együtt egyre elviselhetlenebbek.

Losonci Miklós

Pont fordítva

100 éve a nők nem jártak pénzt keresni. Annyi keresztény gyerek született, hogy az egész világot gyarmatosították a keresztények. Két fizetésből kétszer annyi gyerek is felnevelhető lehetne, ha jutna rájuk idő is. Ennek hiányában viszont fele annyi születik. Muszlim és néger gyerekekkel akarja a Nyugat fenntartani a keresztény – fehér társadalmakat. Szánalmas.

Losonci Miklós

Szent József

Március 19-e Szent Józsefnek, az egyetemes egyház védőszentjének főünnepé. A keresztény házasságok és családok, munkások, kézművesek, ácsok, favágók, asztalosok, üldözöttek és a jó halál védőszentjére emlékezünk. Szent József valószínűleg Kr. e. 30 előtt született. Erekllyei nem maradtak meg, sírja feltételezhetően a názareti Angyali üdvözlé-bazilika alatti barlangban volt, vagy a jeruzsálemi Jozafát-völgyben. Józsefről hosszabban csak a két gyermekségtörténet szól Máté és Lukács evangéliumában. Eszerint József Názáretben lakott, de „Dávid házából és nemzetségéből származott” (Lk 2,4). Ez a kifejezés valószínűleg azt jelenti, hogy a Dávidi család jelentősebb ágához tartozott. Jegyességre lépett a fiatal, Dávidi származású Máriával. Még mielőtt házasságot kötöttek volna, Máriát áldott állapotban találta. Megrendült, de egy álomban felszólítást kapott, hogy vegye feleségül Máriát, és vállalja a születendő gyermeket. Néhányan ezt a szentírási részt második angyali üdvözlésnek tartják. Azzal a különbséggel, hogy míg Mária esetében nappal 43 történt a jelenés, József esetében az isteni tervekről szóló megnyilatkozás éjjel zajlott, álmában. Élete másik két legfontosabb döntését József szintén éjszaka hozta meg. Úgy tűnik azonban, hogy nem pusztán a napszakról van szó. Az éjszaka jelentése abban az időben egyet

jelentett a gonosz erők tevékenységével és a kísértések rendkívüli aktivitásával. Az éjszaka tehát József kétségekkel teli lelkiállapotára is utal.

Lemondani saját álmairól és a legtisztább asszonnyal együtt élni teljes önmegtartóztatásban nem lehetett könnyű döntés Józsefnek. Amikor azonban elfogadta Isten akaratát, végig kitartott küldetése mellett, otthont adott Jézusnak, és gondoskodott Máriáról. Mindkét gyermekségtörténet úgy mutatja be Józsefet, mint aki az apa helyén áll Jézus életében. Lukács többször nevezi őt Jézus atyjának. Atyai szerepe abban nyilvánult meg, hogy a Jézus nevet ő adta a gyermeknek. József kapcsolata Jézussal egyedülálló volt. József nem édesapja Jézusnak, hiszen Jézus

emberségét Isten csodával szólította létbe. Isten az, aki József fiává tette Jézust, amikor Mária méhében fogant, abban a Máriában, akire egyedül Józsefnek volt joga az eljegyzés címén. Az angyal álomban világosította föl arról, hogy Jézus apja lesz, és neki kell majd nevet adnia Mária fiának. József helyzetét Jézussal szemben Isten határozta meg. József és Jézus kapcsolata egyedül Istentől származott. A nyugati Egyház legtöbb naptárának tanúsága szerint a 10. század óta március 19-én ünnepelték Szent Józsefet. Róma ezen a napon vette át, és először 1479-ben, majd 1621-ben vették föl az általános naptárba.

Erdei melléktermékek

Munkácsi Mihály: Rőzsehordó nő

Hajdanában csupán az erdei melléktermékekből sok család megélt, vagy egészítette ki jövedelmét. Számptalan ilyen mellékterméket adott az erdő szinte minden évszakban. Hosszú lenne azt összeszt felsorolni.

Kezdem a rőzsészedéssel:

Rőzsészedés alatt az idősebb fákról lehullott, vagy husszú fakampó (klyuka) segítségével letört ágak összegyűjtése értendő.

Ezt a tevékenységet a jobb indulatú erdészek engedték hiszen ezzel kárt nem tettek az erdőben. Rőzsészedést általában az asszonyok, gyerekek végezték, így szerevén be a téli tüzelőt, illetve a főzéshez, az étel melegítéshez szükséges fát, amit kötéllal, vagy gurnival /snyórka) hátukhoz kötve haza hordtak. Még gyermekkorunkban is így biztosítottuk a család faszükségletét, amit azután otthon a farámás fűrésszel összeaprítottunk, majd száraz helyre, általában a ház végén lévő féltetés fészkerbe (sopa) rakosgattuk össze. Később a rend és törvényességi szempontokból az illetékes, helyben lakó erdésznél jegyet kellett váltani batyunként 3 –Ft. volt a befizetés. Általában humánusak voltak az erdészek, így hallgatólagos beleegyezésükkel akár egész nap hordtuk haza az

előtte való napokban összegyűjtött száraz gallyakat. A jobb érzésű erdészek mikor meglátták nem bántottak, inkább mosolyogva elfordultak.

Sajnos azonban akadt közöttük „öntudatos”, vagy inkább gonoszlelkű, aki gúnyt űzött a szegénységünkől és a szépen összerakott ágakat szétrugdalta és a hátunkra felkötözött rőzse kötelét utánunk szaladva késével dühében szétszabdalta.

Előfordult, hogy gyerekt asszonyt nem kimélve még bántalmazta is. Hála Istennek kevés ilyen durva lelkületű erdész szolgált akkoriban erdeinkben. A hazahordott rőzsén kívül többen eladásra is gyűjtöttünk, amiamit az erdőben faindával csomókba kötöttünk. Ezek a csomók vagy kévék a gallyak vastagságának függvényében 8-12 darabból álltak össze, hosszúságuk kb. 1 méter volt. Mikor összegyűlt egy lovaskocsira való kb. 100-120 darab, akkor befizettük a szükséges összeget, így hivatalosan vihettük eladni Szentendrére és környékére. Sok munkával járt, de más munkalehetőség alig lévén csinálni kellett.

Mohaszedés

Ez a tevékenység talán nem is járt olyan nehéz fizikai munkával, mint a rőzsészedés, de sokat kellett gyalogolni árlon-bokron át és hajolgatni, kaparni körmünkkel, vagy kanállal óvatosan. Hogy minél nagyobb darabot tudjunk leszedni. A kicsi apró darabkák kevésbé voltak értékesek. A leszedett mohát négy sarkán összekötözött lepedőszerű vászonba (ponyuska), vagy zsákból kialakított tarisznyába szedtük amely a válunkon volt általvetve. Mikor megtelt kiöntöttük a legcélszerűbb helyre, és folytattuk tovább a szedést. Ezt a módszert azonban csupán abban a szerencsés helyzetben tudtuk alkalmazni, amikor viszonylag kis területen tudtuk megszedni a napi mennyiséget. Sajnos előfordult, hogy kilométereken át kellett hurcolni a közben megszedett mennyiséget, amivel már érdemes volt hazamenni. Ezzel még nem ért véget a munka. Pálcikákat kellett vágni, majd a leszedett mennyiséget kb. téglatégla nagyságú csomagokba kötözni az alul-felül lévő három-három pálcikák

közé. Ez a munkafolyamat is igen komoly ügyességet kívánt, hiszen szépen, tetszetősen kellett készíteni ezeket a 2tégelakat különben nehezen és kevesebb pénzért lehetett értékesíteni.

Mikor elészült egy „uticsomagra való mennyiség, hajnalban irány az első buszhoz, ami négy órákor indult, azután HÉV – el, majd villamossal a Nagycsarnokba, ahol megpróbáltuk értékesíteni munkánk gyümölcsét.

Jobb esetben hamar sikerült a vásár, főleg amikor megrndelésre vittük.

Előfordult azonban, hogy nem sikerült eladnunk, ilyenkor vagy áron alul kellett eladni, vagy megpróbálni másnapig valamelyik üzlet raktárában tárolni.

A hetvenes évek elejétől, amikor már lehetett személykocsit venni, vagy inkább volt rá pénz, könnyebbé vált ez a tevékenység. El lehetett menni távolabbi vidékékre, pl.: Mátrába, ami messzebb volt ugyan, de ugyanakkor lényegesebben több volt a moha. Kocsival való értékesítés is sokkal könnyebb volt, hiszen viszonteladó „kofák” kizárásával egyenesen a feldolgozási helyre lehetett szállítani, akár a vidéki városokba is.

A moha jelenleg természetvédelmi szempontokból védett, szedése tilos. Ennek ellenére szedjük, csak sajnos egyre kevesebb van celőle erdeinkben. Főleg itt a Pilisben.

Részlet, az Elődeink mesterségei és foglalkozásai 2008. megjelent könyvemből.

F R

Energia tárolás

Az egész világ azt kutatja kétségbeesetten, hogy hogyan tudná tárolni a megteremtődött napenergiát. Először is az energia szükségletek fedezésére az egész ország területét napelemekkel kellene telerakni. Ahol jelenleg a mező és erdőgazdaság gyűjti a napenergiát, és gabona és fa

formájában tárolja is azt. A szél erőművek borzasztóan csúnyák. Rengetegbe kerül a telepítésük és fenntartásuk is. A napenergia tárolását kétféle milliárd éve a növények megoldották. Spanyolviasz.

Losonci Miklós

Jeles napok

Szent Dorottya

Február 6. - Dorottya napja:

- **DOROTTYA** szűz, vértanú. Meghalt 300 körül. Ünnepe: február 6. Római szenátori nemzetiségből származott, a keresztényüldözés idején lefejezték, A legenda szerint halála előtt bíborpalástos szűz jelent meg neki a kezében virágkosárral. Ezért Dorottyát ékes ruhákban, kezében tartott virágkosárral ábrázolják. Ez a virágkosár szűzességének szimbóluma. Szent Dorottya a fiatal házasok, kertészek, virágárúsok és serfőzők védőszentje. Dorottya a görög dóron szóból: Isten ajándéka. Beceneve: Dóra

Február 16. Julianna napja:

- **JULIANNA** szűz vértanú. Meghalt 304. Ünnepe: február 16. Szülei egy előkelő pogány ifjúhoz akarták feleségül adni, de Julianna hajthatatlan

maradt, sőt a legnagyobb kínzások között is hű volt katolikus hivallásához. Nikodémiában nyerte el a mártíromság koronáját. Juliána: a görögben: fiatalos, a latinban fénylő.

Március 8. Zoltán napja:

- **ZOLTÁN** törökből átvett ősmagyar név. Árpád fia volt. A Zoltán nevet Jókai Mór Kárpáthy Zoltánja tette népszerűvé. A naptárban március 8 –án, Istenes Szent János napján ünneplik Zoltánt. Ha védőszentje Szent Zoldon vértanú, akkor ünnepe március 13 –án van. Zoltán (Sultán) a törökben: fejedelem, parancsoló.

Március 21. Benedek napja:

-**BENEDEK** (Nursiai) apát, hitvalló. Mefhalt 550 körül. Ünnepe:március 21. A bencés rend megalapítója, a nyugati szerzetesség atyja. Ósi nemesi család sarja. Egy ideig Subiacóban remetéskedett, majd Montecassinóban kolostort épített és megírta Reguláját. Mely életszentség, bölcsesség és atyai gondoskodás jellemezte. Holteste később Franciaországba került. Szent Benedek művéből számos más szerzetesség hajtott ki. Csodás életéért segítségül hívjuk mérgezésnél, tüdőgyulladásnál és hideglelésnél. Benedek, Bence latinul: áldott.

Humor

LESZ VACSORA?

Gábor szakítva a falusi étellel Szentendrére nősült, ahol a közeli papírgyárban talált munkát. Egyik este mikor hazajött elkeseredve nézett körül a konyhában, és kiabálni kezdett az asszonnyal. - Most már elegendem van ebből! Hazatérek éhesen az egésznapos munkából és a vacsora sehol. Megyek a Béke étterembe! - Ne idegeskedj Gabikám, várj öt percet. - Lesz vacsora? - Nem, de felöltözök és megyek veled.

ÜDÜLÉS

Géza barátom kérésére levittem családját Balatonra a vállalati üdülőbe. Az üdülő vezetője nagyon barátságosan fogadta őket. Miután megmutatta a családi apartmant, megnyugtatta a házaspárt: - Mindent elkövetünk, hogy úgy érezzék magukat, mintha otthon lennének. - Ó Istenem, én azt hittem, hogy pihenni jöttünk ide. – jegyezte meg fejét tekergetve Géza.

KECSKELEGELTETÉS

Még a hatvanas évek elején történt. A falu feletti domboldalban legeltettük kecskéinket. Feljött hozzánk egy falunkban nyaraló festőművész aztán megkérdezte tőlünk: - Gyerekek mit szólnátok, ha lefesterém a kecskéket. - A miénket biztos nem hagyom, hogy fogjuk aztán eladni őket- tiltakozott Béla.

NÖVÉNY ÉS ÁLATTAN ÓRÁN

Tanító néni a madarokról beszél. Jankó közbevégya kérdez: - Tessék mondani, miért hívják a sárgarigót sárgarigónak? - De buta kérdésed van! Azért hívják sárgarigónak, mert sárga. - No, azt én is tudom, de miért rigó?

ÁTMULATOTT ÉJSZAKA

János bácsi, egy átmulatott éjszaka után, hajnalban ér haza. Nem mer bemenni a szobába, inkább az asztalra könyökölve elbóbiskol. Előjön az asszony, szúrós szemmel néz rá. – Csak azt szeretném tudni, hol voltál megint az éjszaka? Erre János bácsi felnéz: - Én is...

ISMERKEDÉS

Lackóval vidéken dolgoztunk, csak hétvégén jártunk haza. A hosszú esték unalmában, Lackó hamar összebarátkozott egy odaválói leányzóval. A helyi vendéglő kerthelyiségében töltöttük a kellemes nyári estét. A lány odabújva barátomhoz, megkérdezte: - Kedves Lackó megteszel értem mindent, amit akarok? - Nem, nem drágám, annyit én nem bírok keresni.

Részletek az Elődeink humora I-IV. kötetekből.

F R

1848 március 15.

173 éve ezen a napon zajlott Pesten és Budán a radikális fiatal értelmiségiek által kirobbantott forradalom, amely a szabadságharc nyitányának tekinthető. Annak a szabadságharcnak, amely Európa leghosszabb ideig tartó fegyveres küzdelmét jelentette, s közel másfél éves, folyamatos katonai ellenálláshoz vezetett az ország határain belül. Érdekessége a magyar

fegyveres ellenállásnak, hogy a hatalmasra duzzadt Habsburg Birodalom csak egy másik nagyhatalom, Oroszország segítségével tudta legyőzni, s egyben végérvényesen felszámolni. Március 15-e nemzeti identitásunk egyik alapját képezi, amely a legnagyobb nemzeti ünnepünk. A rendszerváltozás éveiben lett kiemelt jelentőségű, 1989-ben volt először munkaszüneti nap, majd 1990 óta hivatalos nemzeti ünnep, ami egyben a magyar sajtó napja, mivel ezen a napon nyomtatták ki a magyar sajtó első szabad példányait is. Ez a nap szimbolizálja egyben a modern parlamentáris Magyarország megszületését is.

A hosszú 19. század történelmében kiemelendő évet képviselnek az 1848-as események, hiszen ekkor a „népek tavasza” jegyében, a megmozdulások következtében forradalmi hullám söpört végig Európa országain. Ezeknek a megmozdulásoknak a célja a születési előjogok eltörlése, az önkényuralom felszámolása és a cenzúra megszüntetése volt. Az év első napjaiban Dél-Itália területén söpörtek végig a megmozdulások, majd pedig február 23-án Párizsban tört ki, amely következtében a Habsburg Birodalom minden részén felütötték fejüket a forradalmi megmozdulások – beleértve Magyarországot is. Fontos azonban itt hozzátenni, hogy míg Európa más városaiban fegyveres összetűésekhez vezettek ezek a radikális intézkedések, addig hazánkban a forradalom békés úton, vér nélkül ment végbe. Magyarországra is

elértek ezen forradalmakról szóló híresztelések, amely csak tovább élezte az ellentéteket a rendek és a kormányzat között. Ennek ellenére a február végén összeülő rendi gyűlés úgy tűnt, nem hoz nagyobb előretörést a többi országgyűléshez képest, mivel az erőviszonyok kiegyenlítettek voltak. Az események azonban Kossuth március 3-i beszéde után

indultak be, ahol a magyar reformtörvényeket tizenkét pontban jelenítette meg. Ezen pontok lettek az alapjai az Irinyi József által összegzett tizenkét pontnyi követeléseknek.

Kossuth felirati javaslatát az alsótáblán ellenállás nélkül tudta elfogadtatni, de ahhoz kevésnek bizonyult ez a támogatás, hogy törekvéseit az uralkodóval is elfogadtassa, ezért ösztönözte az otthon maradt értelmiségieket tömörítő Ellenzéki Kör tagjait, hogy országos aláírásokkal támogassák őt az udvar előtt. Ennek következménye lett a pesti forradalom kirobbantása.

Március 15-e eseményei

Az itthoni eseményeket a fiatal radikális értelmiségiek kívánták a kezükbe venni, akiket az utókor márciusi ifjagnak nevezett el. A fiatal gondolkodók csoportjai a Pilvax kávéházban összpontosultak, annak jó elhelyezkedése miatt. Itt alakult meg a Fiala Magyarországi mozgalom, valamint a Tízek Tanácsa nevű asztaltársaság is, amelyek soraiból kerültek ki a márciusi ifjak (Petőfi Sándor, Degré Alajos, Tompa Mihály, Jókai Mór, és Vasvári Pál). Az ekkor már Fillinger János tulajdonában lévő kávéház volt a '40-es évek radikális értelmiségiek és az ifjúság kedvelt szórakozóhelye is. Itt fogalmazták meg a Tizenkét pontot, s itt szavalta el Petőfi először a Nemzeti Dalt is.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015